

Bijlage III: Begrippenlijst

Bij het toezichtsrapport over het verzamelen en verder verwerken van passagiersgegevens van luchtvaartmaatschappijen door de AIVD en de MIVD

CTIVD nr. 71

[vastgesteld op 19 augustus 2020]

Commissie van Toezicht
op de Inlichtingen- en
Veiligheidsdiensten

Bij het toetsingsrapport over het verzamelen en verder verwerken van passagiersgegevens van luchtvaartmaatschappijen door de AIVD en de MIVD

Begrippenlijst

Deze lijst licht een aantal begrippen toe dat wordt gebruikt in het toezichtsrapport. De CTIVD heeft bij de gegeven omschrijvingen geen volledigheid nagestreefd maar geprobeerd de lezer een zo concreet mogelijk beeld te geven van de betreffende begrippen.

Algemene bevoegdheid

Bevoegdheden die de AIVD en de MIVD kunnen inzetten ten behoeve van hun taakstelling, niet zijnde bijzondere bevoegdheden. Voor het inzetten van deze bevoegdheden is geen toestemming benodigd van de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB).

API-gegevens

Advance Passenger Information. API-gegevens zijn gegevens uit het reisdocument van de passagier aangevuld met de gegevens van de betreffende vlucht. De gegevens moeten worden aangeleverd bij de bevoegde autoriteit voor het eind van de instapcontrole (in advance). Het gaat om gegevens van vluchten afkomstig van buiten de EU en/ of buiten het Schengengebied met een Nederlandse luchthaven als aankomstbestemming.

Applicatie

Een computerprogramma.

Autoriseren

Het proces om een medewerker toegang te verlenen tot gegevens en/of een applicatie.

Bijzondere bevoegdheid

Een bevoegdheid van de dienst waarin een specifieke inbreuk op de persoonlijke levenssfeer is geregeld, alsmede de voorwaarden waaronder deze mag worden toegepast. De toepassing van een bijzondere bevoegdheid heeft veelal een geheim karakter. De bijzondere bevoegdheden zijn neergelegd in de artikelen 40 t/m 58 van de Wiv 2017 (bijvoorbeeld tappen en observeren). Voor sommige bijzondere bevoegdheden toetst de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden de rechtmatigheid van de door de betrokken minister verleende toestemming.

Bulkdataset	Een grote gegevensverzameling waarvan het merendeel van de gegevens betrekking heeft op organisaties en/of personen die geen onderwerp van onderzoek van de diensten zijn en dat ook nooit zullen worden.
Database	Een digitale gegevensverzameling.
Directeur MIVD	Functionaris die leiding heeft over de MIVD.
Directeur-generaal AIVD	Functionaris die leiding heeft over de AIVD.
Fundamentele rechten	Grondrechten die o.a. zijn neergelegd in internationale verdragen en uitgelegd in jurisprudentie, zoals het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Voorbeelden van deze rechten zijn het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven (privacy), de vrijheid van meningsuiting en het recht op vrijheid en veiligheid.
Gegevensverwerking	Het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens (artikel 1, aanhef en onder f, van de Wiv 2017).
Geautomatiseerde data-analyse	Een vorm van gegevensverwerking, waaronder in ieder geval valt (i) het op geautomatiseerde wijze onderling met elkaar vergelijken van gegevens, dan wel in combinatie met elkaar vergelijken, (ii) het doorzoeken van gegevens aan de hand van profielen en (iii) het vergelijken van gegevens met het oog op het opsporen van bepaalde patronen.
Informantenbevoegdheid	Een algemene bevoegdheid die de dienst kan inzetten voor het verzamelen van gegevens. De diensten kunnen zich wenden tot bestuursorganen, ambtenaren en 'voorts een ieder die geacht wordt de benodigde gegevens te kunnen verstrekken'. De verstrekking van gegevens is mogelijk door middel van rechtstreeks geautomatiseerde toegang of door het verstrekken van een geautomatiseerd gegevensbestand (artikel 39 Wiv 2017).
Inlichtingendienst	Een dienst die onderzoek doet naar andere landen om (potentiële) dreigingen voor de eigen nationale veiligheid te onderkennen.
Logging	Stelselmatig geautomatiseerde registratie van gegevens van het gebruik en de werking van een computerprogramma.
Persoonsgegevens	Gegevens die betrekking hebben op een identificeerbare of geïdentificeerde, individuele natuurlijke persoon (bijvoorbeeld een naam of een foto) (artikel 1, aanhef en onder e Wiv 2017).

PNR

Passenger Name Record. PNR gegevens zijn de reserveringsgegevens van een passagier voorafgaande aan de vlucht zelf. Het betreft de API-gegevens aangevuld met onder andere betaal- en bagagegegevens. Het gaat om gegevens van alle vluchten met een Nederlandse luchthaven als aankomstbestemming.

Target

Een persoon of organisatie waar de AIVD of MIVD onderzoek naar verricht.

TIB

Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden. Een commissie die vooraf – na toestemming van de minister van BZK of Defensie – toetst of de inzet van specifieke bijzondere bevoegdheden door de AIVD en de MIVD rechtmatig is. Het oordeel van de TIB is bindend.

Veiligheidsdienst

Een dienst die onderzoek doet naar personen en organisaties die mogelijk een gevaar vormen voor het voortbestaan van de democratische rechtsorde, voor de veiligheid of voor andere gewichtige belangen van de staat, dan wel voor de veiligheid en de paraatheid van de krijgsmacht.

Vertrouwensfunctie

Een vertrouwensfunctie is een functie waarbij het mogelijk is misbruik te maken van kennis of bevoegdheden waardoor de nationale veiligheid of andere gewichtige belangen van de staat ernstig bedreigd worden.

VGB

Verklaring van Geen Bezwaar. Het is een verklaring die na een veiligheidsonderzoek door de AIVD of de MIVD wordt afgegeven aan een persoon die in aanmerking komt voor een vertrouwensfunctie.

Wiv 2002

Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002.

Wiv 2017

Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017.

Oranjestraat 15, 2514 JB Den Haag
Postbus 85556, 2508 CG Den Haag
T 070 315 58 20
E info@ctivd.nl | www.ctivd.nl